

Å R S F Ö R E N I N G A R N A

På grund av en uttalad önskan av Nils Montén, ordförande i 1908 Års Män och tillika ordförande i den sedan 7 år tillbaka sedvanliga ordförandekonferensen, har jag gjort en genomgång av tillgängliga uppgifter om äldre årsföreningar. Jag måste väl erkänna att mitt eget intresse härför varit mycket stort.

Den tidigare (1977) av mig gjorda inventeringen av förvaringsplatser för årsföreningarnas arkiv har varit utgångspunkten. Den har dock i viss mån måst revideras. Sålunda finns i KB:s trycksaksavdelning en del bokverk angivna som t.ex. "1895 Års Män i ord och bild". Dessa äro emellertid privata spekulationer och ha ingenting med årsföreningar att göra.

Nu har en tämligen noggrann inventering gjorts för att få fram data om föreningarnas bildande och avslutande, samt en del andra som intressanta bedömda uppgifter. Utöver arkivens innehåll finns en annankälla att ösa ur, Tidskriften Årsföreningarna. Den utgavs åren 1923 - 1954 och innehåller det mesta om medlemmarna i årsföreningarna, med persondata och porträtt. Den finns att beskåda på KB:s trycksaksavdelning. Dock har jag funnit att där kan förekomma felaktigheter, vilka jag reserverar mig för. En del sådana har konstaterats. Uppgifterna från tidskriften redovisas under rubriken "övrige källor" med nummer och årgång. I övrigt har jag gått efter data i föreningarnas protokoll och matriklar.

Angivna uppgifter om föreningarnas start avse i allmänhet dag för konstituerande sammanträde. Föreningarna avslutas ofta med ett särskilt beslut i det sista protokollet, i andra fall har den sista anteckningen fått stå som föreningens avslutningsdag. Uppgifterna om stiftare äro ibland osäkra. I flera fall finns ändå en bestämd person angiven, i andra fall är det en grupp. Ur denna grupp har jag tagit den som framstår som den trolige initiativtagaren, eller i brist på annat den först nämnde i gruppen. Där anges då "m.fl." Det kan även noteras att red. Wahlstedt själv stiftade årsföreningarna 1891-1910.

Uppgifterna om medlemsantal 1954 är hämtad ur en enkät som gjordes i tidskriften de allra sista numren 1954.

Beträffande Skåneföreningarna har uppgifterna i huvudsak kommit från tidskriften, men i en del fall från Wahlstedts samlingar på RA. Undersökningen har visat att de funnits fr.o.m. 1874 års män och åtminstone t.o.m. 1912. Den första bildades 1927, men de flesta tillkom på en gång under åren 1938-39. Stiftare var i allmänhet kamrer Anton Nilsson, Malmö. Någon uppgift om när de avslutats har jag ej funnit. Med ledning av en matrikel av år 1950 har jag fått kontakt med en styrelsemedlem i 1907 Års Män i Malmö. Föreningen fanns kvar men han kände inte till någon kontakt mellan de olika föreningarna och visste inte heller om några arkiv funnos. Hansaförening räknade nu ca 25 pers., vilket tyder på en betydligt mindre omfattning än i Stockholm. Vidare forskning om Skåneföreningarna borde kanske göras.

I övrigt har två föreningar funnits i Göteborg, nämligen 1875 och 1876 års män. Vaga uppgifter om en förening 1896 i Gävle har setts men ej bekräftats. Där emot har 1880 års män bildats i Helsingfors, men den fick inga efterföljare i Finland.

Trots min ansträngningar finnes tyvärr fortfarande en del "vita fläckar" kvar. En hel del föreningsarkiv saknas. Möjligen kan en del finnas kvar någonstans, på något arkiv eller i privat ägo, och om de kunde återfinnas vore åtminstone jag glad. Kanske kan denna utredning vara till nytta för en bredare genomgång av årsföreningarnas historia.

Stockholm 81.04.25

.....
Gunnar Korsgren

Sekreterare i Föreningen 1907 Års Män.

ÅRSFÖRENINGARNAS ARKIVMATERIAL

FÖRTECKNING ÖVER FÖRVARINGSPLATSER 1977

1. Kungl. Biblioteket, trycksaker
2. " " handskriftsavrättning
3. Wahlsteits samlingar på Riksarkivet
4. Från Stockholms Stadsarkiv deponerat hos Riksarkivet
5. Tidigare till Riksarkivet överlämnade handlingar.

Årsförening	1	2	3	4	5	Ant.
1816		X				
1821						
1824						
47						
48	X	X	X			
49						
50	X		X	X		
51						
52			X			
53	X		X			
54	X		X	X		
55			X			
56			X	X		
57	X		X			
58	X		X			
59		X	X			
60	X	X	X			
61	X		X			
62	X		X			
63	X	X	X	X		
64	X		X		X	
65	X	X	X			
66	X		X			
67	X	X	X			
68	X	X	X			1 Bosta?
69	X		X	X		
70	X		X		X	
71	X		X			
72	X		X			
73	X		X			
74	X		X			
75	X	X	X			
76	X	X	X			
77	X		X			
78	X	(X)	X			2 tillägg under 177
79	X		X			
80	X		X			

Årsföreläggelse	1	2	3	4	5	Ant.
1881	X	X	X			
82	X		X		X	
83	X	X	X	X		2 af reg.
84	X		X		X	
85	X		X	X		
86	X		X	X		
87	X	X	X	X		2 af reg.
88			X	X		
89	X		X		X	
90	X	X	X			2 af reg.
91	X	X	X			2 af reg.
92	X		X	X		
93	X		X			
94	X		X			
95	X		X			
96	X		X			
97	X		X			
98	X		X			
99	X		X			
1900	(X)		X			1 Malms
01	X		X			
02	X		X			
03			X			
04	X		X			
05			X		X	5 Tillkommer 10
06						
07	X					
08	X			X		
09			X			
10	X		X			
11			X			
12			X			
13			X			
14	X		X			
15						
16						
17						
18						
19	(X)					1 Malms
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

Å R S F Ö R E N I N G A R N A

Inventering i Kungl. Bibliotekets trycksaksavdelning av punkt 1 i förteckningen över förvaringsplatser.

- 1848 Skåltal
 1850 Matrikel och porträttgalleri av 1901.
 1853 Styrelsens minnesblad 1913-1922
 1854 Porträttgalleri av 1918
 1857 " " 1918
 1858 " " 1913
 1860 " " 1912. Matrikel av 1926
 1861 Ur 1861 års krönika av 1921
 1862 Porträttgalleri av 1922
 1863 " 1913-1923. 1 d:o av 1916
 1864 1864 Års Mäns handlingar 1949, porträttgalleri av 1924, protokoll av 1951.
 1865 Minnesalbum av 1923 (porträttmatrikel). Tal och kväden av 1924.
 1866 Porträttbok av 1921. Fürst, Th.: 66-ornas ABC-bok 1927.
 1867 Parentationer 1917-1933 av Gösta Drake. Supplement till föreg. 1934-1936.
 " Porträttgalleri av 1927
 1868 Föreningen 1868; Första decenniet av 1928. Minnesskrift av maj 1943.
 " Gallupundersökning av 1948
 1869 Minnesalbum med porträtt av 1920. Historik och porträttmatrikel av 1939.
 1870 Biografiska uppgifter av 1920. Minnen från resor av 1945.
 " Porträttgalleri av 1923. Minnesbok: Vid 60 år.(1929-1933).
 1871 Matrikel och stadgar av 1921. Porträttmatrikel av 1921.
 1872 Minnesskrift vid 50 år av 1922.
 1873 Porträttmatrikel av 1923. Vad som hände 1873 av H. Rudebeck, 1928.
 1874 Porträttgalleri av 1927. Tal vid 50-årsfest i Stockholm 1924.
 " Ur 1874 Års Mäns papper av 1944.
 1875 Minnesalbum av 1925.
 1876 Föreningen 1876 Års Män (med säte i Göteborg) 1916-1926.
 " Porträttmatrikel (Stockholm) av 1926. Gammalt och nytt på vers o. prosa.
 1877 Minnesskrift 1927 av Waldemar Swahn. 1 d:o av 1947.
 1878 " av 1928. Medlemsförteckning av 1923, ill. av 1938, ill.
 " Parentationer av 1928.
 1879 Porträttgalleri med krönikor av 1929. Minnesskrift av 1954 med matrikel.
 1880 Pingstresan till Åland 1935 av Sjöstrand.
 1881 Minnesskrift 1881-1931 (illustr.); Porträttgalleri av 1941. Rapsodi 1941.
 1882 Porträttgalleri av 1932. Minnesbok 1862-1942 (ill.)
 1883 Porträttmatrikel av 1943.
 1884 Minne av vårmiddagen juni 1930 med karikatyrer av Strobl.
 " Porträttkatalog, medlemsförteckning.
 1885 " med historik av 1935.
 1886 " av 1936. Tal av ordföranden 15/6-25.
 1887 Åttiosjuan, meddelanden från styrelsen.
 1889 Minnesskrift av 1939.
 1891 Porträttkatalog av 1933. Matrikel, stadgar, krönika av 1941.
 1892 Porträttmatrikel av 1936, d:o av 1942, matrikel av 1952.
 " Femtioårsposten av 1941.
 1893 Jubileumsskrift av 1943.
 1894 Jubileumsmatrikel 1894-1944 (ill.)
 1895 Porträttmatrikel av 1943.
 1896 " " 1946.
 1898 Medlemsmatrikel av 1942 (ill.).
 1899 Porträttmatrikel av 1949.
 1900 Skåneföreningen 1900, Sångbok av 1943.
 1902 Porträttmatrikel av 1946.
 1904 " " 1947.
 1907 " " 1967. Matriklar.
 1908 Medlemsblad årg. 2-7, 1950-55.
 1910 Meddelanden 1950-52. Forts. Tian 1954-
 1914 1914 års allehanda, årg. 1954-55.

Tillägg från 1956 enligt alfabetisk katalog i KB:s trycksaksavdelning.

- 1887 87-an, meddelanden från styrelsen, 1 - 64, 1927-1959.
- 1891 Resumé över föreningens 25-årsjubileum, årsbrödernas 65-årsdagar mm.,
" Åren 1955-1958, 39 sid.
- 1893 Otto Grimlund: Några rader och bilder om en årsförenings historia. 1963.
- 1905 Ditt och detta om Föreningen 1905 Års Mån 1944-1965 av Bo Lewander.
- 1908 Medlemsblad Årg. 2 (1950) - 7 (1955), 8 (1956-
- 1910 Tian, språkrör för Föreningen 1910 Års Mån, 1954 -
- 1914 1914 års allehanda, Årg. 1 (1954-
- " Jubileumsmatrikel 1964, (ill.), G. af Sandeberg.

81.04.24
 Gunnar Korsgren
 Sekreterare i Föreningen 1907 Års Mån.

Å R S F Ö R E N I N G A R N AInventering i Kungl. Bibliotekets handskriftsavdelning av punkt 2 i förteckningen över förvaringsplatser.

		<u>Inl.</u>	<u>Reg.</u>
1816	Protokoll 1866-1892 mm	1924	Vo 26
1848	" 1911-1934, verifikationer 1928-1936 mm	1962	J 9:1-11
1859	Medlemsförteckning	1959	J 2
1863	Protokoll 1944-1945 mm	1957	J 1
1865	" 1915-1950 och matrikel.	1950	J 3
1867	" 1917-1943	1958	J 5:1-24
1868	" 1917-1956 mm.	1956	J 6:1-24
1875	" 1941-1960	1951 o 1960	J 7:1-22
1876	" 1920-1961	1961	J 8:1-7
1878	Föredrag och statistik.	1969	Ej reg.
1881	Protokoll 1921-1966	1966	J 12:1-9
1883	Gästbok och stadgar.	1975	Ej reg.
1887	Protokoll 1930-1977	1974	" "
1890	2 gästböcker. mm	1972	" "
1891	Protokoll 1930-1977	1969 o 1980	" "
1860	" 1910-1950, porträttgalleri ets.	1951	1951/9
1880	" 1919-1965, 9 kartonger	1982	Ej reg.

84.04.24

Gunnar Korsgren

Sekreterare i Föreningen 1907 Års Män.